



Mål och budget 2019-2021

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Ansvar och uppgifter	3
2	Kortfattad beskrivning av utgångsläge	4
3	Nämndens fokus och resultatindikatorer 2019-2021	5
3.1	Bästa utveckling för alla.....	5
3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	6
3.3	Stark och balanserad tillväxt	6
3.4	Maximalt värde för skattepengarna.....	7
4	Jämförelser med andra kommuner	9
5	Resursfördelning.....	11
5.1	Ramärendet.....	11
5.2	Nämndyttrande.....	11
6	Checkar och avgifter.....	17
7	Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2035	20
8	Övriga uppdrag.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
9	Motioner.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

I Ansvar och uppgifter

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende individ- och familjeomsorg, exklusive försörjningsstöd, kommunal vård och omsorg som inte avser äldre, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd, med undantag för de uppgifter som åligger arbets- och företagsnämnden och äldrenämnden.

2 Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Prognosen för helåret innebär en negativ budgetavvikelse med cirka -11,2 miljoner kronor. Det är verksamheter riktade till barn och unga och personer med funktionsnedsättning som står för den negativa budgetavvikelsen.

Antalet insatser ökar, det gäller till exempel antalet placerade i jourhem, familjehem, särskilt boende LSS. Dessa placeringar är långvariga och får helårseffekter för 2019. Det pågår ovanligt många och långvariga LVU-insatser (insats utan föräldrars/ungdomens samtycke), kostnaderna för dessa insatser är höga, den genomsnittliga kostnaden per placering och år är cirka 1,6 miljoner kronor för en institutionsplacering och cirka 800 tusen kronor för en jourhemsplacering.

När det gäller personlig assistans är läget osäkert på flera sätt, dels gällande kommande förslag till lagändringar dels med anledning av kostnadsutvecklingen till följd av försäkringskassans tolkningar av olika domslut. Jämfört med utfall 2015 och prognos för 2018 har kostnaderna ökat med cirka 20 miljoner kronor. Socialnämndens ekonomiska situation är allvarlig om ovan beskrivna utveckling kvarstår.

3 Nämndens fokus och resultatindikatorer 2019-2021

3.1 Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Fokusområde från:
Nackaborna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora. Den som behöver hjälp får det enkelt och snabbt genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd.	Andel personer över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld.	62 %	75 %	75 %	75 %	KF
	Andel kunder som erbjuds föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.	98 %	95 %	95 %	95 %	KF
	Andel barn och unga 13-17 år som är delaktiga i utformningen kring vilken stöd och hjälp de ska få.		80 %	80 %	80 %	Nämnd
	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin grupp- respektive servicebostad			80%	80%	80%

Arbete för att nå målet

Fortsatt hög efterfrågan på tillgängliga och tidiga insatser

Fler familjer nås av tidiga och förebyggande insatser. Kommunen har ökat tillgängligheten genom att öppna ytterligare en mottagning, Bryggan i Fisksätra. En öppen mottagning där kommun och landsting erbjuder ett samordnat stöd för barnfamiljer. Efterfrågan är fortsatt hög vilket medfört väntetider under 2018. Ett projekt pågår för att se hur föräldrar kan erbjudas tidiga insatser digitalt. Det är ett led i att se hur vi kan möta efterfrågan av insatser på nya och effektiva sätt så att fler kan få hjälp i tid.

Barn som utsätts för våld uppmärksammas och erbjuds stöd

En av de främsta anmälningsorsaken inom socialtjänsten rör våld i nära relation. Två projekt pågår för att förbättra för barn som upplever våld i familjen.

Det ena projektet ska förbättra möjligheterna för barn som lever med våld i sin familj att få sin situation uppmärksammas och riskbedömd. I familjer utreds både barnet, den våldsutsatta föräldern och våldsutövaren. Genom bättre bedömningar av risk för fortsatt våld förväntas vi bättre än idag kunna förutsäga vilken insats som är lämplig så att fler får stöd på rätt nivå.

Det andra projektet ska förbättra för barn som utsätts för våld och där det blir polisförhör. I anslutning till polisförhöret av både barnet och den som är misstänkt för barnmisshandeln erbjudas ett krisstöd till familjen. En familjebehandlare gör hembesök samma kväll för att följa upp situationen i hemmet. Familjen erbjuds en ny tid för att se om den akuta situationen har stabiliserats eller om fortsatta insatser behövs. Insatsen syftar till att våldet ska upphöra och barnet ska känna trygghet.

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Fokusområde från:
Nackabor i behov av stöd har tillgång till anpassade boendeformer integrerade i alla kommundelar vilket bidrar till ökad inkludering och goda villkor för alla	Antal barn och unga per som vräks från sin bostad		0	0	0	KF
	Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad.	3 %	75 %	75 %	75 %	KF
	Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet kan tillgodoses inom kommunens gränser	82,4 %	85 %	90 %	90 %	Nämnd
	Antal utförare som erbjuder möjlighet till digitala och resefria möten.		70 %	80 %	85 %	Nämnd

Arbete för att nå målet

Boenden för personer med funktionsnedsättning - en utmaning för kommunen på kort sikt

Antalet bostäder med särskild service enligt LSS inom kommunens gräns möter idag inte det efterfrågade behovet. Den enskilde får då erbjudande om ett boende utanför kommungränsen. De allra flesta vill dock bo i kommunen för att ha nära till anhöriga. När Nacka bygger stad har fler boenden med särskild service enligt LSS planerats in i de olika kommundelarna. På lång sikt bedöms behovet att kunna tillgodoses. Redan 2019 öppnar en servicebostad, Tollare port.

Sociala kontrakt - en insats som ska leda till eget boende

Nya arbetsätt har införts för att stödja personer som har ett socialt kontrakt. Den som har ett socialt kontrakt ska få aktivt stöd under insatstiden så att förutsättningarna att få ett eget boende efter insatstidens slut ökar.

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Fokusområde från:
Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem	Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria	77 %	70 %	70 %	70 %	KF
	Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen.	60 %	70 %	70 %	70 %	KF

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Fokusområde från:
	Andel familjehemsplacerade barn och unga som uppnår kunskapsmålen i skolan.		95 %	95 %	95 %	Nämnd
	Antal identifierade ungdomar för SSPF som fått hjälp					Nämnd

SSPF är en samverkansmodell där skola, socialtjänst, polis, fritid arbetar för att förebygga sociala problem.

Arbete för att nå målet

Fler ska få hjälp för sitt risk- och missbruk

Kommunen erbjuder tillsammans med landstinget lättillgängligt stöd för unga och vuxna med risk- eller missbruk genom MiniMaria och Beroendemottagningen. Fokus kommer under 2019 fortsatt vara på att nå fler som är i behov av de insatser som kommunen erbjuder samt att följa upp att insatserna leder till önskat resultat. Även spel om pengar kommer att uppmärksammas särskilt. Den nya lagstiftningen om socialtjänstens stärkta ansvar har inte föranlett att målgruppen sökt hjälp i nämndvärd omfattning. Här kommer informationsinsatser att genomföras under 2019.

Familjehemsplacerade barn skolgång och skolresultat behöver förbättras

Familjehemsplacerade barn når inte målen i lika hög omfattning som andra barn i Nacka. Under 2019 kommer särskilt fokus på uppföljning av barnens skolresultat att göras och barnets skolsituation kommer att följas upp noga i samverkan med barnet, familjehemsföräldrar och skolan där barnet är bosatt. Forskning visar på vikten av att familjehemsplacerade barn får en fullgod skolgång.

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Fokusområde från:	
Nackabor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anordnare. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.	Antal nya välfärdstekniklösningar för målgruppen personer med funktionsnedsättning	0	3	3	3	Nämnd	
	Andel barn 0-12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats		80 %	80 %	80 %	KF	
	Hur nöjd är du sammantaget med det stöd du får från socialtjänsten i kommunen? Målgrupp barn och unga (NKI).			75 %	75 %	75 %	KF
	Hur nöjd är du sammantaget med det stöd du får från socialtjänsten i kommunen? Målgrupp vuxna (NKI).	82 %	75 %	75 %	75 %	KF	
	Andel kunder som har läkemedel, bor på gruppboende i kommunen och			90 %	90 %	90 %	Nämnd

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Fokusområde från:
	erbjuds en årlig läkemedelsgenomgång.					

Arbete för att nå målet

Att möta framtiden med digitala lösningar

Kommunens invånare förväntar sig att mötas flexibelt, enkelt och effektivt. Fler myndigheter erbjuder idag inloggning via e-legitimation för att kunna utföra ärenden. Under 2018 har ett flertal digitala lösningar införts såsom skypemöten, sms-påminnelser och e-tjänster. Arbetet kommer att fortsätta under 2019 för att ytterligare öka service och flexibilitet gentemot kommunens invånare.

Rätt stöd i rätt tid till rätt person kräver delaktighet och valfrihet

Den som behöver stöd och hjälp ska mötas med empati och förståelse. Alla i en familj ska bli lyssnade på. Barns perspektiv ska tas på allvar och barnet ska få vara med och formulera hur de tycker att deras problem bäst ska lösas. I samarbete med FOU Södertörn och Södertörnskommuner pågår ett medskapandeprojekt för att arbeta konkret med barns delaktighet inom den sociala barn- och ungdomsvården. Delaktighet genom hela processen är nödvändig för att uppnå hållbara förändringar. Den enskildes resurser ska alltid beaktas. De bedömningar och utredningar som görs tillsammans med barn och vuxna ska leda till rätt hjälp i rätt tid. Den som behöver stöd ska i så hög utsträckning som möjligt kunna påverka både vem som utför stödet och hur det ska genomföras. Stödet som erbjuds är av god kvalitet och leder till önskad förändring.

4 Jämförelser med andra kommuner

Jämförelse avseende personer med funktionsnedsättning - daglig verksamhet LSS

Daglig verksamhet beviljas till personer i åldrarna 18-65 år som tillhör LSS personkrets 1 eller 2 och inte står till arbetsmarknadens förfogande. Verksamheten kan bestå av verksamhet i grupp eller vara individuellt integrerad på ordinarie arbetsmarknad. Jämförelsen avser kommuner som har en liknande bedömnings- och ersättningsmodell. I yttrandet föreslås att checkerna för några nivåer höjs för att säkerställa att kunder med störst behov får det stöd de behöver. Nivåerna är kopplade till individens behov av stöd och omsorg, den procentuella fördelningen av individer mellan nivå 1-5 (6) kan variera mellan kommunerna.

Ersätt- ning heltid inkl. mom- skompen- sation	Daglig verksamhet							Genom- snitt	Skillnad Nacka jmf med snitt	Mätår
	Nacka	Haninge	Järfälla	Nynäsha mn	Sollen- tuna	Solna	Tyresö			
Nivå 1	518	550	353	494	535	336	430	459	59	2018
Nivå 2	631	641	676	545	631	666	614	629	2	2018
Nivå 3	884	896	1 104	905	1 016	1 075	968	978	-94	2018
Nivå 4	1 187	1 279	1 748	1 107	1 594	1 706	1 277	1 414	-227	2018
Nivå 5	1 597	1 589	2 644	1 443	2 171	2 757	1 630	1 976	-379	2018
Nivå 6	1 958	-	-	-	-	-	-	-	Ersätts enlig enskilt avtal i övr kommune r	2018
Antal personer/ 10 000 inv	24	30	30	39	34	20	33	30	-6	2017
Kostnad/ inv	734	651	823	958	834	926	821	821	-87	2017
Kostnad/ brukare	312 160	214 610	272 489	215 101	285 622	275 778	282 548	265 473	46 687	2017

Barn och unga 0-20 år - placering och placerade ungdomars skolresultat

Forskning visar att en skolgång med fullföljd grund- och gymnasieskola är den enskilt viktigaste framgångsfaktorn för att barn ska klara sig bra senare i livet. Barn och unga i samhällsvård slutför i lägre utsträckning än andra sin utbildning.

Statistiken visar att i Nacka har 83 % av 20-åringarna mantalsskrivna i Nacka fullföljt en treårig gymnasieutbildning medan motsvarande siffra för de som var placerade i samhällsvård under hela årskurs nio var 37 % en skillnad på 46 procentenheter. Den skillnaden är större än för jämförelsekommunerna och riket.

Förutom Danderyd hade Nacka lägst antal placerade barn och unga 0-20 år per tusen invånare 0-20 år året 2016.

	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Riket	Mätår
17-åringar som fullföljt grundskolan. Ej placerade %	95	97	95	95	97	96	93	2016
17-åringar som fullföljt grundskolan. Placerade under hela åk 9 %	73	-	69	81	88	84	79	2016
Skillnad i procentenheter	23	-	26	13	9	12	14	
20-åringar som fullföljt treårigt gymnasium. Ej placerade %	83	81	82	82	80	89	80	2016
20-åringar som fullföljt treårigt gymnasium. Placerade under hela åk 9 %	37	-	39	38	44	52	38	2016
Skillnad i procentenheter	46	-	43	44	36	36	42	
Antal placerade inv 0-20 år/ 1 000 inv 0-20 år	3,3	2,5	3,8	9,7	7,7	4,4	8,4	2016
Kostnad placeringar barn och unga 0-20 år kr/ inv. 0-20 år	2 356	3 113	3 152	5 009	6 161	3 307	5 817	2017

5 Resursfördelning

5.1 Ramärendet

Socialnämndens budget är baserad på förväntad volymutveckling utifrån kommunens befolkningsprognos och hittillsvarande volymutveckling av insatser, antal besök, insatsens längd och komplexitet. Socialnämndens kostnader är också beroende av den sociala situation som råder i kommunen. En stor del av nämndens insatser bygger på avtal och överenskommelser.

I ramärendet tillfördes nämnden 21,6 miljoner kronor. Barn och unga tillförs 9,3 miljoner kronor för ökade volymer i familjehem (två placeringar), ökade volymer 2018 för kundvalet familjebehandling två miljoner kronor respektive familjerådgivning 250 tusen kronor samt stödboende en miljon kronor, personligt stöd, familjestöd samt prisuppräknings för avtal. Vuxna tillförs 2,5 miljoner för öppenvård till personer med missbruksproblem och prisuppräknings avtal samtidigt som ramen minskas med 1,8 miljoner kronor på grund av det prognostiserade överskottet så att nettotillskottet är 0,7 miljoner kronor. Personer med funktionsnedsättning tillfördes 12,3 miljoner kronor för volymökning Tollare Port, ett serviceboende med 10 platser, ökade volymer för personlig assistans samt prisökning enligt avtal.

Som en konsekvens av att sociala kvalitetsenheten upphörde maj 2017 har budget omfördelats till barn och familjeenheten och omsorgsenheten inom raden barn och unga respektive vuxna från gemensam socialtjänst och till raden gemensam socialtjänst från nämnd och nämndstöd.

Inom raden gemensam socialtjänst i tabellen nedan har ramen för nämndens internränta minskats med 98 tusen kronor.

5.2 Nämndyttrande

Nedan beskrivs nämndens yttrande för varje budgetrad i tabellen Nämndens resursfördelning och för kolumnerna volym och satsning.

Barn och unga

Det ekonomiska utgångsläget för socialnämnden är allvarligt. Under det andra tertialet har antalet placeringar ökat. De förväntas bli långvariga och får effekt även på 2019 års budget. En genomgång av ärendena pågår och en åtgärdsplan pågår för att förstärka styrning och öka kostnadskontrollen. Samtidigt pågår ett stort antal placeringar med beslut enligt lagen om vård av unga (LVU) där kostnaderna är svåra att påverka.

Volymer

Stödboende för barn och unga 21 år och yngre

Barn- och familjeenheten beviljar stödboende för familjer med barn under 18 år och för ungdomar upp till 18 år. Omsorgsenheten beviljar stödboende för ungdomar mellan 18-24 år och för vuxna. Enligt kraven på redovisning av sociala kostnader redovisas kostnader för personer under 21 år inom budgeten för barn och unga och för personer 21 år och äldre inom budgeten för vuxna. Emellertid varierar behovet av stödboende för åldersgruppen unga vuxna 18-24 år mellan åren. Det har lett till att kostnaderna för stödboende barn överskrider budgeten medan det finns ett överskott för vuxna. Därför föreslås att 2 miljoner kronor tillförs stödboende barn och unga och att 2 miljoner kronor avseende budget för vuxna avseende stödboende återförs.

Satsningar 2019

Hembesök för förstagångsföräldrar i behov av särskilt stöd

Hembesöksprogrammet innebär att nyblivna föräldrar erbjuds fem extra hembesök utöver förstagångsbesök. Syftet med hembesöken är att främja barnets hälsa på kort och lång sikt samt att stärka föräldraskapet. Samtalen genomförs av BVC och socialtjänsten i samverkan. Programmet har i utvärderingar visat på mycket goda resultat för barns hälsa i socioekonomiskt utsatta områden. BVC Fisksätra har fått finansiering för landstingets del ur landstingsbudgeten. Utifrån landstingets volymberäkningar kommer satsningen för Nacka kommun att kosta 0,8 miljoner per år. Satsningen förutsätter finansiering från landstinget och kommunen.

Trygghetspaket- SSPF Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid/ Social insatsgrupp SIG-tjänsten 2019

Kommunfullmäktige fattade i beslutet om mål och budget för perioden 2018 – 2020 att anslå fem miljoner kronor till ett trygghetspaket. Kommunstyrelsen har fattat beslut om hur dessa ska fördelas för 2018 varav 1,1 miljoner kronor fördelades till en social insatsgrupp. Av ärendet framgår att några av de föreslagna insatserna för 2018 är av mer långsiktig karaktär och bör fortsätta även för 2019-2020. Det är angeläget att kommunfullmäktiges finansiering av den sociala insatsgruppen fortsätter under 2019-2020.

Ensamkommande ungdomar 18-21 år med social problematik med insats enligt socialtjänstlagen

Kommunen har ett ansvar för att Nackabor får det stöd och den hjälp de behöver utifrån en individuell bedömning. Flera individer som tillhör målgruppen ensamkommande barn och unga inom Arbets- och företagsnämnden (AFN) har i olika omfattning en social problematik. Kostnaderna för detta ersätts inte fullt ut av staten via Migrationsverket. Det är en av anledningarna till det uppkomna underskottet inom AFN under 2018. Ingen statlig ersättning ges till exempel för stöd till unga vuxna över 18 år med social problematik som inte faller under lag om vård av unga (LVU) eller har "LVU-liknande skäl". Bedömningen är att antalet individer som berörs av detta är cirka tio ungdomar under 2019 och nettokostnaderna för kommunen beräknas motsvara cirka sju miljoner kronor. Ett arbete pågår med att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan AFN och Socialnämnden angående de ensamkommande barn och ungdomar i Nacka som har en social problematik. Socialnämnden föreslås såsom ansvarig nämnd för sociala insatser till barn och ungdomar även ansvara för ovan beskrivna målgrupp. För att kunna finansiera det sociala stödet föreslås kommunfullmäktige medge utökad budget med sju miljoner kronor varav 825 tusen kronor avser utredning och uppföljning inom Myndighet och huvudmannaskap.

Satsningar år 2020

Samverkansteam till stöd för föräldrar i vårdnadskonflikt

Nacka var en av kommunerna som deltog i försöksverksamhet med tvärprofessionellt stöd i form av samverkansteam. Fokus har varit att minska skadeverkningarna som föräldrarnas konflikter kan få för barn och bidra till att barnet får en trygg relation till sina föräldrar. Forskare har följt arbetet. I slutrapporten framgår att utfallet av samverkan har varit positivt för de aktuella familjerna. Under 2019 kan ett begränsat antal familjer beviljas insatsen inom ramen för ordinarie verksamhet. Regeringen har givit myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd i uppdrag att stödja genomförandet och följa upp den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd.

Vårdsteam

År 2018 har Barn och familjeenheten påbörjat ett projekt för att bedöma och utreda våld i familjer där varje individ utreds individuellt. Barn, våldsutsatt förälder och våldsutövande förälder ska få insatser utifrån sina individuella behov. I projektet ingår också att ge kristöd till familjer där barn har varit på polisförhör med anledning av misstänkt barnmisshandel. Under 2018 och 2019 finansieras projektet av statsbidrag. Om projektet ska kunna permanentas behöver nämnden tillföras ytterligare resurser från 2020.

Första linjens socialtjänst

Första linjen mottagningarna Horisonten och Bryggan har utvärderats på kommunfullmäktiges uppdrag. Utvärderingen visar att de som besökt mottagningarna är mycket nöjda med bemötandet och det stöd och vägledning de fått. Majoriteten av de tillfrågade anser att kontakten med mottagningarna har lett till en positiv förändring för dem. Bryggan som är den senast startade mottagningen behöver vidareutvecklas för att anpassas till olika målgruppers behov. En nära samverkan med hälso- och sjukvården behöver vidmakthållas och utvecklas vid mottagningarna. Förebyggande arbete bedrivs inom flera nämnders ansvarsområden och för att uppnå effektiva resultat bör det samordnas inom kommunen och med andra aktörer. Socialnämnden beslutar att utreda behov och förutsättningar att tillsammans med Tyresö kommun starta ytterligare en första linje-mottagning i Älta inför 2020.

Satsning på barn och unga placerade i familjehem

Barn placerade i familjehem har, i mycket lägre utsträckning än andra barn i Nacka, gått ut grundskolan och treårigt gymnasium. Utfallet är sämre än genomsnittet i riket och Nackas jämförelsekommuner. Forskning visar att för de barn som går ut årskurs nio med behörighet att söka till gymnasiet halveras riskerna för att hamna i utanförskap. Barn och familjeenheten har resurser i form av Skolfam. Skolfam består av ett team med en psykolog, en specialpedagog och en socialsekreterare som tillsammans med barnet arbetar för att öka chanserna för barnet att lyckas i skolan. Arbetet består av täta besök i familjehem och skola, olika kartläggningar och uppföljningar. Placerade barn har rätt till väl utredda familjehem, likvärdig skola och likvärdig hälsa. När barnens behov tydliggörs kan nya insatser behöva utvecklas för att optimera vården.

Vuxna

Volymer

Hyressättning socialt boende

Enheten för fastighetsförvaltning förvaltar och hyr ut bostäder för sociala behov på uppdrag av socialnämnden och arbets- och företagsnämnden. Enheten ska varken göra underskott eller överskott på verksamheten. De intäkter kommunen som har är bruksvärdeshyran som betalas av hyresgästen. Intäkten går till den nämnd som står för behovet. Enheten för fastighetsförvaltning har över en längre tid debiterat nämnderna enbart för kostnader motsvarande inhyrning av bostadsbeståndet, samt efter överenskommelse i varje enskilt fall visst underhåll. Kostnader för kapitaltjänstkostnader, drift och förvaltning har enheten för fastighetsförvaltning tagit liksom stor del av underhållskostnaden. Enheten för fastighetsförvaltning föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige om att dessa principer förändras och att socialnämnden och arbets- och företagsnämnden från och med 1 januari 2019 kommer att internfaktureras för det totala upparbetade kostnaderna för bostadsbeståndet till berörda nämnder. Kostnaderna inkluderar inhyrning/annan anskaffning, drift, skötsel och förvaltning som rör uthyrning. För socialnämndens del handlar det om de lägenheter som används till träningslägenheter och sociala kontrakt. Kostnaderna för nämnden kommer att öka med cirka 8 425 tusen kronor inklusive cirka 927 tusen kronor för onormalt slitage och för tomma lägenheter enligt enheten för fastighetsförvaltnings beräkning.

Om beslut fattas om att principerna för internhyressättning av sociala kontrakt och träningslägenheter förändras så behöver nämnden kompenseras för de ökade kostnader som det medför.

Stödboende för personer 21 år och äldre

Barn- och familjeenheten beviljar stödboende för familjer med barn under 18 år och för ungdomar upp till 18 år. Omsorgsenheten beviljar stödboende för ungdomar mellan 18-24 år och för vuxna. Enligt kraven på redovisning av sociala kostnader redovisas kostnader för personer under 21 år inom budgeten för barn och unga och för personer 21 år och äldre inom budgeten för vuxna. Emellertid varierar behovet av stödboende för åldersgruppen unga vuxna 18-24 år mellan åren. Det har lett till att kostnaderna för stödboende barn överskrider budgeten medan det finns ett överskott för vuxna. Därför föreslås att 2 miljoner kronor återförs från budgeten för vuxna för stödboende som inte utnyttjas.

Personer med funktionsnedsättning

Volymer

I ramärendet ingår 6,0 mnkr för Tollare Port, servicebostad LSS med 10 bostäder. Gruppboendet Björnvägen är överklagat och Kocktorpsvägen kommer sannolikt att överklagas. Det är oklart när dessa boenden kan komma att öppna och nämnden avstår därför från att begära utökad ram för dessa boenden i detta skede.

Antalet personer med insatsen bostad med särskild service LSS har ökat med fem personer under 2018 jämfört med 2017. Dessa platser har upphandlats och kostnaden är 6,6 miljoner kronor per år. Behovet av platser är utöver dem som tillkommer när servicebostaden Tollare Port öppnar.

Satsningar

Kundvalet korttidsvistelse

Förslaget innebär att checken för nivå 1 sänks med 300 kronor per dygn och att checken för nivå 3 höjs med 800 kronor per dygn. Detta för att säkerställa att kunder med störst behov får det stöd de behöver samt att Nackas ersättningsnivåer ska ligga i linje med övriga kommuner. Budgeten för korttidsvistelse är 19,2 miljoner kronor. Den föreslagna förändringen ökar nämndens behov av finansiering med cirka en miljon kronor för 2019. Se vidare under rubriken Checkar och avgifter.

Kundvalet hemtjänst ledsagning och avlösning

Förslaget bygger på att checkbeloppet blir enhetligt för hemtjänst, ledsagning och avlösning och sätts till 399 kr i 2019 års priser. Detta för att Nackas kundval för hemtjänst ledsagning och avlösning ska vara attraktivt och konkurrenskraftigt för hemtjänstanordnare och kunna säkerställa bästa utveckling för alla i enlighet med Nackas övergripande mål. Satsningen innebär att socialnämndens finansiering behöver öka med 1,5 miljoner kronor. Se vidare under rubriken Checkar och avgifter

Kundvalet daglig verksamhet

Budgeten år 2018 för daglig verksamhet LSS är 59,8 miljoner kronor. Den föreslagna förändringen av nivå 3–5 ökar nämndens kostnader med cirka 0,8 miljoner kronor för 2019. När det gäller de personer nivå 6 kommer anordnarna enligt förslaget att ersättas enligt överenskommelse och faktiskt redovisade kostnader. Kundernas behov av personalresurser utöver de som täcks av nivå fem kommer att prövas och det har inte varit möjligt att förekomma den behovsbedömningen för att bedöma storleken för en eventuell ekonomisk konsekvens. Eftersom checkramen för daglig verksamhet går med överskott kommer den föreslagna förändringen inte få någon budgetpåverkan. Se vidare under rubriken Checkar och avgifter.

Myndighet och huvudmannaskap

Ansvar för handläggning av dödsboärenden

Handläggningen av dödsboärenden har en nära koppling till ekonomiskt bistånd. Idag handläggs dödsboärenden av socialnämnden, men om det blir aktuellt med ekonomiskt bistånd till begravningskostnader så får kunden göra en ansökan hos arbets- och företagsnämnden. En ändring innebär att en nämnd ansvarar för hela ärendet, vilket leder till en mer sammanhållen och effektiv handläggning. Vi föreslår därför att ansvaret för dödsbohandläggning överförs till arbets- och företagsnämnden. Socialnämnden föreslår att nämndens budget för myndighet och huvudmannaskap minskas med 630 tusen kronor och att arbets- och företagsnämndens budget ökas med motsvarande belopp för att finansiera överföringen av ansvar för handläggning av dödsboärenden.

Handläggning av ensamkommande ungdomar 18-21 år med social problematik

Socialnämnden föreslås såsom ansvarig nämnd för sociala insatser till barn och ungdomar även ansvara för ensamkommande ungdomar 18-21 år med social problematik. För att kunna finansiera det sociala stödet föreslås kommunfullmäktige medge utökad budget med sju miljoner kronor varav 825 tusen kronor avser utredning och uppföljning inom Myndighet och huvudmannaskap.

Justering av resursfördelning mellan socialnämnden och äldrenämnden

Under 2018 har det gjorts en omfördelning av resurser mellan nämnderna för sociala omsorgsprocessen. Därför föreslås att socialnämndens budget minskas med 770 tusen kronor och att äldrenämndens budget ökas med 770 tusen kronor.

En ekonomi i balans

Sedan våren 2017 har det funnits en åtgärdsplan för myndighet och huvudmannaskap för socialnämnden eftersom en nationell brist på socialsekreterare/biståndshandläggare har lett till personalomsättning och löneglidning. Situationen är fortfarande skör, personalomsättning (inklusive föräldradigheter) är fortfarande högre än önskvärt och många av de som rekryterats har kort eller saknar erfarenhet inom verksamhetsområdet. Trots vakanssättning av tjänster, vissa driftsinskränkningar samt att motsvarande cirka 3 tjänster bedöms kunna finansieras genom statsbidraget förstärkt bemanning inom barn och ungdomsvården är inte ekonomin i balans. En tjänst kostar i genomsnitt cirka 1010 tusen kronor inom barn och familjeenheten och 935 tusen kronor inom omsorgsenheten inklusive overheadkostnader. Bedömningen är att förutom redan genomförda och planerade nerdragningar behöver ytterligare 5,5 tjänster dras ner inom barn och familjeenheten och cirka 1,5 tjänster inom Omsorgsenheten för att nå en budget i balans. Statsbidraget avseende förstärkning av bemanningen inom den social barn- och ungdomsvården får endast användas för att öka antalet socialsekreterare, arbetsledare och administratörer som frigör tid för socialsekreterare/arbetsledning inom myndighetsutövningen.

Lagstiftning

Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende.

I utredningen "Ett fönster av möjligheter - stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende" (SOU 2017:112) har utredningen föreslagit författningsändringar att gälla från och med 1 juli 2019. Barn som vistas med förälder i ett skyddat boende med anledning av våld inom familjen ska få ett stärkt skydd. Barnet ska få individanpassad information och vara delaktig under sin vistelse i skyddat boende. Barn som är placerade i skyddade boenden ska följas upp av socialtjänsten. När skyddade boenden blir tillståndspliktiga kommer bemanning att behövas dygnet runt. Om förslaget blir lag kommer det avsevärt öka kostnaderna för skyddat boende.

Barnkonventionen kommer att bli lag i januari 2020.

Särskilt barn i utsatta situationer, som barn i vårdnadstvister, barn som är omhändertagna av socialtjänsten eller befinner sig i migrationsprocessen, kommer att få ett starkare rättsligt skydd. Barns rätt att komma till tals kommer också att få ett större genomslag.

LSS-utredningen

Utredningen ska se över assistansersättningen i socialförsäkringsbalken och delar av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I slutet av april fick utredaren ett tilläggsdirektiv där regeringen beslutade att utredaren inte behöver föreslå besparingar inom assistansersättningen så som det framgår av det ursprungliga direktivet. Även utredningstiden har förlängts till den 15 december. Under valkampanjen har flera partier lyft frågan att förändra förutsättningar för framförallt barn med behov av personlig assistans, vilket kan medföra tidigare förändringar.

Nämnderna resursfördelning, netto redovisning (tkr)

Verksamhet (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018 T2	Förändring			Budget 2019	Skillnad budget 2019	
				Ramärende	Volym	Satsning		tkr	%
Barn och unga	-107 021	-109 238	-13 030	-9 308	-8 175	-800	-127 521	-18 283	16,7
Vuxna 21-64 år	-35 567	-46 819	6 644	-700	-6 425		-53 944	-7 125	15,2
Personer med funktionsnedsättning	-428 117	-444 449	-6 094	-12 299	-5 800	-3 300	-465 848	-21 399	4,8
Gemensam socialtjänst	-6 296	-8 198	768	-195			-8 393	-195	2,4
Myndighet & Huvudmannaskap	-116 266	-115 669	370		575		-115 094	575	-0,5
Nämnd och nämndstöd	-2 386	-2 766	108	883			-1 883	883	-31,9
Summa	-695 653	-727 139	-11 234	-21 619	-19 825	-4 100	-772 683	-45 544	6,3

Nämnderna resursfördelning, volym redovisning

(Antal) Verksamhet	Volymenhet	Ramärende	Nämndyttrande (Förändring)	Centraljustering	Budget 2019	Kommentar
LSS-boende	plats	10	5		165	5 platser avtal

6 Checkar och avgifter

Förslag avgifter

Familjerådgivning

Egenavgiften kopplad till familjerådgivningen har inte höjts på många år vilket innebär att kommunens finansiering per samtal har ökat jämfört med år 2005 då kundvalet infördes. En höjning av egenavgiften föreslås från 273 kronor till 390 kronor. Sedan införandet av kundvalet har egenavgiften höjts från 260 till 273 kronor. Kunderna betalar avgiften direkt till anordnaren. En koppling av egenavgiften till prisindex för kommunal verksamhet (PKV) föreslås för att egenavgiften fortsättningsvis ska följa kostnadsutvecklingen.

Ersättningsbelopp familjerådgivning	År 2018	Förslag 2019
Ersättning per samtal	1 394	1 096
Egenavgift (tas ut av anordnaren)	273	390

Förslag till checker

Familjerådgivning

Alla Sveriges kommuner ska enligt socialtjänstlagen erbjuda familjerådgivning. Med familjerådgivning avser lagstiftaren samtal i syfte att bearbeta samlevnadskonflikter i parförhållanden och familjer. Nacka finansierar 81 procent av den totala ersättningen till anordnarna. Den kommunala finansieringen inklusive eventuell momskompensation varierar från Stockholms 68 procent till 82 procent för Värmdö kommun. Av de åtta jämförda kommunerna (Danderyd, Lidingö, Solna, Sollentuna, Tyresö och Täby) samt Stockholm stad och Värmdö kommun har Nacka den femte lägsta ersättningen inklusive egenavgift och momskompensation. Som en konsekvens av att egenavgiften höjs föreslås att checkbeloppet sänks med 25 kronor per besök. Budgeten för familjerådgivning är 2,9 miljoner 2018.

Korttidsvistelse LSS

Kundval för korttidsvistelse enligt LSS har funnits i Nacka sedan 2011 och ingen översyn har gjorts sedan dess. Korttidsvistelse finns i form av regelbundna vistelser eller som lägervistelse. Socialnämnden biföll i mars ett politikerinitiativ från Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna om att göra en översyn ersättningsnivåer och auktorisationsvillkor. En sådan översyn har gjorts och utifrån detta föreslås en förändring av checkbelopp och auktorisationsvillkor. Omsorgsenheten har haft en dialog med anordnare och genomfört en jämförelse med andra kommuner utifrån frågan i politikerinitiativet om Nackas ersättningar (checkbelopp och villkor) är rimliga och marknadsmässiga. Budgeten för korttidsvistelse LSS år 2018 är 19,2 miljoner kronor. Förslaget innebär att checken för nivå 1 sänks med 300 kronor per dygn och att checken för nivå 3 höjs med 800 kronor per dygn. Den föreslagna förändringen ökar nämndens kostnader med drygt en miljon kronor för 2019. För mer detaljerad information se diarienummer SOCN 2018/102 socialnämndens sammanträde 28 augusti 2018.

Checkbelopp korttidsvistelse, LSS				
Ersättningsnivå, kronor per dygn	1	2	3	
År 2018	3 282	3 937	4 593	
Förslag år 2019	2 982	3 937	5 393	
Ekonomisk konsekvens per nivå (kr)	1	2	3	Summa
Per år och nivå	-486 000	0	1 512 000	1 026 000

Daglig verksamhet LSS

Nacka kommun har haft kundval av daglig verksamhet enligt LSS sedan 2012. Daglig verksamhet beviljas till personer i åldrarna 18-65 år som tillhör LSS personkrets 1 eller 2 och inte står till arbetsmarknadens förfogande. Socialnämnden biföll i mars ett politikerinitiativ från moderaterna, centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna om att göra en översyn av checkbelopp och auktorisationsvillkor. En sådan översyn har gjorts och utifrån detta föreslås en förändring av checkbelopp och mindre ändringar i auktorisationsvillkoren. Omsorgsenheten har haft en dialog med anordnare och genomfört en jämförelse med andra kommuner utifrån frågan i politikerinitiativet om Nackas checkbelopp och villkor är rimliga och marknadsmässiga. Budgeten år 2018 för daglig verksamhet LSS är 59,8 miljoner kronor. Den föreslagna förändringen av nivå 3-5 ökar kostnaderna med cirka 0,8 miljoner kronor för 2019. När det gäller de personer nivå 6 kommer anordnarna enligt förslaget att ersättas enligt överenskommelse och faktiskt redovisade kostnader. Kundernas behov av personalresurser utöver de som täcks av nivå fem kommer att prövas och det har inte varit möjligt att förekomma den behovsbedömningen för att bedöma storleken för en eventuell ekonomisk konsekvens. Den föreslagna förändringen ryms inom befintlig checkram. För mer detaljerad information se diarienummer SOCN 2018/102 socialnämndens sammanträde 28 augusti 2018.

Checkbelopp daglig verksamhet, LSS							
Ersättning, kronor per dag heltid	1	2	3	4	5	6	
År 2018	489	595	834	1 120	1 507	1 847	
Förslag år 2019	489	595	849	1 140	1 547	faktiska kostn	
Ersättning, kronor per dag deltid	1	2	3	4	5	6	
År 2018	353	417	584	785	1 054	1 293	
Förslag år 2019	353	417	595	799	1 082	faktiska kostn	
Ekonomisk konsekvens per nivå (kr)	1	2	3	4	5	6	Summa
Heltid	0	0	300 300	130 000	280 800	-	711 100
Deltid	0	0	54 600	0	50 960	-	105 560
Per år och nivå	0	0	354 900	130 000	331 760	-	816 660

Kundvalet Hemtjänst, ledsagning och avlösning

Äldrenämnden gav social- och äldredirektören i uppdrag att göra en översyn av auktorisationsvillkoren och checkbeloppen för kundvalet hemtjänst, ledsagning och avlösning. Syftet med översynen är att kvalitetssäkra att kundvalet överensstämmer med nämndens fokusområden. Konsekvenserna av översynen innebär att det blir samma checknivå för hemtjänst, ledsagning och avlösning, att checknivån 2019 höjs till 399 kronor och att auktorisationsvillkoren revideras. Förslaget innebär att socialnämndens kostnader ökar med cirka 1,5 miljoner kronor

	Hemtjänst	Ledsagning	Avlösning
Nuvarande check per timme (kr)	387	318	307
Förslag till check per timme (kr)	399	399	399
Förändring (kr)	12	81	92

	Hemtjänst	Ledsagning	Avlösning	Total
Socialnämnden budget (tkr)	-20 515	-2 510	-545	-23 570
Förslagets ekonomiska konsekvens	-672	-639	-163	-1 474

7 Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2035

Medborgare har höga förväntningar på välfärden och digitaliseringen ger möjlighet till inflytande och delaktighet vid utredning, beslut och insatser. Kommunen stimulerar införandet av välfärdsteknik som kan höja effektiviteten samtidigt som tryggheten och självständigheten kan öka.

Befolkningsökningen kan skapa otrygghet då sociala relationer och strukturer byggs upp under kort tid. Kommunen kan möta detta med förebyggande arbete som stärker nackabornas egen förmåga till att skapa trygghet och social hållbarhet, bl.a. genom socialnämndens utbud av förebyggande insatser riktade mot föräldrar, barn och unga. Det är redan i dag en utmaning att möta efterfrågat stöd. Nya digitala lösningar kommer testas under 2019 som ett alternativ till fysiska möten. Ytterligare innovationer krävs på området för att kunna möta de framtida behoven i takt med att Nacka växer.

Kommunen har en kraftig ökning av kostnader för personlig assistans. Försäkringskassan har blivit alltmer restriktiv i sina bedömningar vilket medför att ansvar och kostnader hamnat hos kommunen. I december 2018 kommer LSS-utredningens betänkande att presenteras. Resultatet av utredningen kommer att påverka kommunen och kan komma att innebära både en utmaning eller en möjlighet.

Bristen på socionomer bedöms kvarstå under den närmsta 5-årsperioden. Ekonomiska förutsättningar för att rekrytera, behålla och attrahera personal blir avgörande för att klara av att leverera en socialtjänst av god kvalitet.

8 Övriga uppdrag

Nämnden har inga övriga uppdrag.

9 Motioner

Nämnden har inga motioner som ska hanteras av kommunfullmäktige.